

SPOJENÁ ŠKOLA
T. Ševčenska s vyučovacím jazykom ukrajinským

SLÁDKOVIČOVA 4
PREŠOV

**Program prevencie a riešenia šikanovania, násilia,
drogových závislostí a sociálno -patologických javov žiakov v škole**

Poradové číslo vnútorného predpisu 006/2019

Druh vnútorného predpisu: smernica

Účel vnútorného predpisu: Účel prevencie a riešenia šikanovania, násilia, drogových závislostí a sociálno-patologických javov žiakov v škole

Oblasť platnosti: Spojená škola T. Ševčenska, Sládkovičova 4, Prešov

Vypracoval: Ing. Andrejčák Igor MBA, riaditeľ školy

Vnútorňý predpis schválený dňa: 15.09.2019

Vnútorňý predpis nadobudol platnosť dňa: 15.09.2019

Počet strán vnútorného predpisu 12

Prílohy

Príloha č. 1: Zápis z vyšetrenia problému šikanovania

Príloha č. 2: Zápis z pohovoru rodičov agresora a obeti šikanovania

Čl. I Úvodné ustanovenia

Tento vnútorný predpis sa vydáva za účelom prevencie a riešenia šikanovania, násilia, drogových závislostí a sociálno-patologických javov žiakov v škole v súlade so Smernicou č. 36/2018 s účinnosťou od 01. septembra 2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach a Národným programom boja proti drogám.

Čl. II Pôsobnosť

Tento pokyn sa vzťahuje na činnosť Spojenej školy a školského klubu detí.

Čl. III Charakteristika pojmov

1. Šikanovaním rozumieme akékoľvek správanie žiaka alebo žiakov, ktorého zámerom je ublíženie inému žiakovi alebo žiakom, prípadne ich ohrozenie alebo zastrasovanie. Ide o cieľené a opakované použitie násilia voči takému žiakovi alebo skupine žiakov, ktorí sa z najrôznejších dôvodov nevedia alebo nemôžu brániť. Šikanovanie sa prejavuje v rôznych podobách, ktoré môžu mať následky na psychickom a fyzickom zdraví.

2. Drogová prevencia sa definuje ako iniciatívy, aktivity a stratégie určené na to, aby sa predchádzalo zneužívaniu návykových látok, oddialil sa prvý kontakt s nimi, aby sa zamedzilo negatívnym dôsledkom spojeným so zneužívaním legálnych a nelegálnych drog. Školská prevencia obsahuje všetky vyššie uvedené aspekty, obmedzuje sa ale na školské prostredie. Zahrňuje prevenciu zneužívania drog a pravidiel a predpisy týkajúce sa drog, pomoc pri vyhľadávaní a poskytovaní starostlivosti pre ohrozených žiakov v odborných poradenských zariadeniach a službách a akékoľvek ďalšie aktivity a stratégie týkajúce sa zneužívania drog v škole.

3. Pod pojmom primárna prevencia rozumieme stratégie a aktivity určené na predchádzanie prvému užitiu drogy, k vlastnému začiatku užívaniu drogy.

4. Sekundárna prevencia zahrňuje programy, stratégie a aktivity zamerané na prevenciu vlastného zneužívania drog, včasnú identifikáciu a liečbu užívateľov drog s cieľom zabrániť vzniku závislosti na drogách (deti, ktoré už prvý kontakt či experimenty majú za „sebou“).

Čl. IV Podstatné znaky šikanovania

- a) úmysel bezprostredne smerujúci k fyzickému alebo psychickému ublíženiu druhému
- b) agresia jedného žiaka alebo skupiny žiakov
- c) opakované útoky
- d) nevyrovnaný pomer síl medzi agresorom a obeťou
- e) urážlivé nadávky, posmech
- f) odcudzenie vecí atď.

Čl. V Prejavy šikanovania

- 1. Priama podoba:
  - a) fyzické útoky
  - b) urážlivé prezývky
  - c) nadávky
  - d) posmech

- e) tvrdé príkazy agresora vykonať určitú vec proti vôle obeť
  - f) odcudzenie vecí atď.
2. Nepriama podoba:
- a) zhoršenie vzťahov v triede
  - b) vtieravé správanie agresora
  - c) utiahnuté správanie obeť
  - d) stráž pri dverách
  - e) dieťa čaká, kým odídu ostatní zo školy
  - f) obeť stojí cez prestávku pri kabinete učiteľov
  - g) obeť sa bojí počas hodiny ísť na WC
  - h) zhoršenie správania obeť
  - i) zhoršenie prospechu obeť
  - j) zvýšená chorľavosť
  - k) rodičia vyslovia obavy zo šikanovania
  - l) obeť máva „náhodné“ zranenia
  - m) veci obeť sú zrazu v neporiadku
  - n) prehliadanie, ignorovanie, zámerné vyčleňovanie z kolektívu

Čl. VI Kyberšikanovanie

1. Kyberšikanovanie možno definovať ako zámerné a opakované, poškodzujúce správanie spôsobované cez elektronické médiá (internet, mobil a iné). Kyberšikanovanie spravidla napĺňa tieto znaky:

- a) sociálna prevaha alebo psychická prevaha agresora, nie je nutná fyzická prevaha
- b) agresor vystupuje často anonymne
- c) útok nevyžaduje fyzický kontakt agresora a obeť
- d) agresor spravidla nevidí priamu emocionálnu reakciu obeť na útok s ohľadom na anonymitu a odstup, ktoré informačno-komunikačné technológie umožňujú
- e) útoky sa šíria prostredníctvom internetu podstatne rýchlejšie ako inými spôsobmi
- f) útoky sú prístupné veľkému množstvu osôb
- g) agresor je schopný uskutočniť útok z rôznych miest
- h) útoky môžu mať dlhšie trvanie v čase
- i) obeť nemusí o napadnutí dlhšiu dobu vedieť
- j) obeť nemusí byť schopná identifikovať agresora
- k) zverejnené informácie, fotografie a audiozáznamy a videozáznamy môže byť náročné odstrániť z internetu

2. Medzi negatívne činy v správaní detí, ktoré možno považovať za kyberšikanovanie:

- urážanie, posmievanie, nadávanie adresované obeť- pomocou SMS, e-mailov, v čete, telefonáty
- urážanie, posmievanie, nadávanie obeť viditeľné publiku - pomocou komentárov na profile sociálnych sietí (Facebook...), na webstránke, na blogu
- zosmiešnenie, poníženie viditeľné publiku - zverejnením fotky, fotomontáže, zosmiešňujúceho videa a pod.
- šírenie zosmiešňujúcich obsahov- rozposielanie pomocou SMS, MMS, emailov, zdieľania na sociálnych siet'ach
- kradnutie identity alebo vytvorenie falošnej virtuálnej identity obeť, ich zneužitie napr. vystupovanie a komunikovanie v niekoho mene
- posielanie obeť fotografii alebo videí s nevhodným či neprijemným obsahom (niečo hnusné, desivé, znázorňujúce ubližovanie, sexuálne obsahy, násilie, brutalitu a pod.)

alebo odkazy na ne

- vyhrážanie, zastrašovanie, vydieranie
- zverejňovanie či zneužitie osobných informácií
- sexuálne narážky a komentáre či návrhy na sex, ktoré sú veku neprimerané, nevhodné
- zámerné, systematické vylučovanie z komunikácie a interakcií

3. Napriek negatívnym činom, ktoré tínedžeri často v prostredí internetu zažívajú a aj sami robia, nedá sa zovšeobecňovať a hovoriť, že každý negatívny čin je šikanovaním. Možno skôr hovoriť o negatívnom trende v on-line komunikácii, ktorý vyplýva z jeho charakteristík (ľudia strácajú zábrany, prežívaná anonymita a dočasnosť virtuálnej komunikácie). Možno hovoriť aj o nezvládnutej „netikete“ - o neetickom či nekorektnom on-line správaní sa. Podstatné pre odlišenie neetického správania na internete od šikanovania môžu byť nasledovné znaky:

- obeť vníma správanie ako nepríjemné, obťažujúce, cíti sa bezradne, bezmocne voči takému správaniu a nevie ho zastaviť.
- systematickosť, opakovanie negatívnych činov - nekorektné správanie sa opakuje, môže sa rozširovať o publikum, pripája sa viac ľudí, je častejšie alebo závažnejšie.
- prechádza od žartov k cieľnému ubližovaniu

4. Ako reagovať, ak sa žiaci stretnú s násilím na internete, kyberšikanovaním, zneužitím osobných údajov, netoleranciou a extrémizmom, ponukou na stretnutia s neznámou osobou, zverejňovaním citlivých obsahov na internete a pod.) a ako týmto javom predchádzať?

- Informovaním žiakov, ako sa zachovať, keď sa s negatívnymi činmi či kyberšikanovaním stretnú a kde nájsť pomoc. Zároveň ich upozorniť, ako byť pripravený na šikanovanie, nereagovať interakciou s agresorom, dôkazy o incidentoch si archivovať od okamihu, keď si všimnú, že to prekračuje zdravé hranice. Ukladať si správy, maily, čety, vzhľad profilu či stránky, kde sa negatívne správanie prejavilo. Všetko toto môže byť použité na neskoršiu ochranu. Je dobré vedieť, že také správanie je stíhateľné a uložené materiály môžu poslúžiť ako dôkaz nielen pre rodičov a školu, ale aj pre orgány činné v trestnom konaní.
- Kde nájsť pomoc – je potrebné deti podporovať v tom, aby s problémom neostávajú sami, ale obrátili sa na osobu, ktorej dôverujú. Môžu využiť bezplatnú telefonickú linku pomoci 116111, alebo napísať email na potrebujem@pomoc.sk, či využiť live čet zameraný na psychologickú pomoc pri on-line ohrozeniach www.pomoc.sk
- Aby mohli byť pedagógovia žiakom oporou a pozitívnym vzorom, musia sa v rámci možností snažiť „držať krok“ v technológiách.
- Využívať na vyučovaní internetové stránky zaoberajúce sa netiketou, napríklad www.zodpovedne.sk, www.ovce.sk, ..., ktoré obsahujú zrozumiteľné informácie, inšpirácie na diskusie, vzdelávacie animované seriály pre menšie deti a interaktívne príbehy pre deti aj tínedžerov, ktoré im veku primeraným spôsobom sprostredkujú, na čo si dávať pozor.
- Rozvíjať kritické myslenie ohľadom on-line situácií.

Čl. VII Ciele školy

- snažiť sa vytvoriť prostredie obmedzujúce vznik šikanovania
- vhodnými prostriedkami zabrániť jeho trvanie
- vytvárať pozitívnu klímu v triede, v celej škole - budovať kladné medziľudské vzťahy, zodpovednosť za správanie, uvedomovanie si dôsledkov správania - podporovať zdravie, zdravý životný štýl

- vytvárať školu bez drog - hlavne alkohol a tabak - vytvárať postoje a schopnosti odmietat' tieto látky
- v rámci primárnej prevencie informovať žiakov (primerane veku) o návykových látkach, ich účinkoch a rizikách
- realizovať osobnostný a sociálny rozvoj, rozvoj sociálnych komunikatívnych zručností
- komunikácia so žiakmi, medzi žiakmi a pedagógmi, spôsob vyjadrovania, oslovovania
- zapájanie rodičov do diania v škole, informovať ich o dianí v škole
- vhodné využívanie voľného času

Čl. VIII Zodpovednosť školy

1. Škola zodpovedá za žiakov v čase školského vyučovania a školských akcií v súlade so školským zákonom, Dohovorom o právach dieťaťa a podľa pracovného poriadku školy.
2. Za povinnosť uvedenú v predchádzajúcom bode sú zodpovední všetci pedagogickí zamestnanci školy,
  - a) ktorí realizujú vyučovací proces,
  - b) ktorí vykonávajú počas prestávok pedagogický dozor na chodbách,
  - c) ktorí vykonávajú pedagogický dozor počas školských akcií rôzneho druhu (školské výlety, kurzy, exkurzie, kultúrne podujatia, športové podujatia a ďalšie školské akcie),
  - d) ktorí vykonávajú pedagogický dozor počas záujmových krúžkov.
3. Škola zodpovedá aj za škodu, ktorú v čase vyučovania, resp. v dobe vykonávania tzv. prechodného dohľadu spôsobí žiak, pokiaľ ten, kto je povinný vykonávať dohľad nepreukáže, že náležitý dohľad nezanedbal (§ 422 Občianskeho zákonníka).
4. Šikanovanie, resp. jeho náznaky, nesmie byť zamestnancami školy v žiadnej miere akceptované. Pedagogický zamestnanec musí šikanovanie medzi žiakmi bez meškania riešiť a každej jeho obeť poskytnúť okamžitú pomoc. Je povinný ihneď túto skutočnosť oznámiť triednemu učiteľovi agresora a obeť, výchovnému poradcovi, prípadne vedeniu školy.

Čl. IX Priestupková a trestnoprávna zodpovednosť

1. Šikanovanie žiakov môže v určitých prípadoch napĺňať skutkovú podstatu priestupkov v zmysle zákona č. 372/1990 Z. z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Ide predovšetkým o priestupky:
  - a) proti občianskemu spolunažívaniu
  - b) proti majetku
2. Zodpovedným za priestupky je ten, kto v čase spáchania priestupku dovŕšil štrnásť rok svojho veku. Ak v čase spáchania priestupku dovŕšil štrnásť rok a neprekročil osemnásť rok svojho veku, zaraďuje sa do kategórie „mladistvých“.
3. Skutočnosť, že fyzická osoba nie je trestne zodpovedná z dôvodu nízkeho veku nie je prekážkou na podanie žaloby vo veci náhrady škody, ktorú žiak spôsobil na majetku alebo vo veci náhrady ujmy, ktorú žiak spôsobil na zdraví. Zákonný zástupca žiaka a žiak zodpovedajú za škodu spoločne a nerozdielne.
4. Šikanovanie žiakov môže v určitých prípadoch napĺňať aj skutkovú podstatu trestných činov v zmysle zákona č. 300/2005 Z. z. - Trestný zákon. Ide najmä o trestný čin:

- a) ohovárania - § 373a Trestného zákona
- b) nebezpečného vyhrážania - § 260 Trestného zákona
- c) ublíženia na zdraví - § 155 Trestného zákona
- d) obmedzovania osobnej slobody - § 183 Trestného zákona
- e) nátlaku - § 192 Trestného zákona
- f) vydierania - § 189 Trestného zákona
- g) lúpeže - § 188 Trestného zákona
- h) hrubého nátlaku - § 190 Trestného zákona
- i) krádeže - § 212 Trestného zákona
- j) poškodzovania cudzej veci - § 245 Trestného zákona
- k) neoprávneného užívania cudzej veci - § 215 Trestného zákona
- l) porušovania domovej slobody - § 194 Trestného zákona
- m) sexuálneho násillia - § 200 Trestného zákona
- n) sexuálneho zneužívania - § 201 až 201b Trestného zákona
- o) nebezpečného prenasledovania - § 360a Trestného zákona
- p) výroby detskej pornografie - § 368 Trestného zákona
- q) rozširovania detskej pornografie - § 369 Trestného zákona
- r) prechovávanlia detskej pornografie a účasť na detskom pornografickom predstavení - § 370 Trestného zákona

4. Páchatelom trestného činu je ten, kto trestný čin spáchal sám. Za spolupáchatelstvo trestného činu sa považuje, ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoch alebo viacerých osôb.

5. Pedagogický zamestnanec školy, ktorý sa dozvie o prípade šikanovania a neprijme v tomto smere žiadne opatrenie, sa vystavuje riziku trestného postihu.

6. Konaním podľa predchádzajúceho bodu môže pedagogický zamestnanec naplniť i skutkovú podstatu trestného činu neprekazenia trestného činu - § 341 Trestného zákona, neoznámenia trestného činu - § 340 Trestného zákona, alebo ublíženia na zdraví - § 158 Trestného zákona a to tak, že inému z nedbanlivosti ublíži na zdraví tým, že poruší dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, alebo uloženú mu podľa zákona.

Čl. X Postup v prípade zistenia šikanovania

V prípade, že sa v priestoroch budovy počas školského vyučovania a na školských akciách zistí prípad šikanovania, je každý pedagogický i nepedagogický zamestnanec povinný postupovať nasledovne:

1. Zamestnanec, ktorý zistí šikanovanie, informuje o tejto skutočnosti triedneho učiteľa agresora a obeť (predtým si zistí meno a priezvisko žiakov a triedu, ktorú navštevujú), školského psychológa a člena vedenia školy.
2. Triedni učitelia si na vyšetrenie prizvú daných žiakov, zamestnanca školy, ktorý skutočnosť oznámil a školského psychológa (pri zachovaní dôvernosti). O danom vyšetrení spíšu zápis.
3. V zápise popíšu skutočnosť, vyjadrenia agresora a obeť a navrhnú opatrenia na riešenie.

4. Triedni učítelia agresora a obeť v spolupráci so školským psychológom si pozvú na pohovor rodičov, resp. zákonných zástupcov týchto žiakov. Aj o tomto stretnutí spíšu zápis (pri zachovaní dôvernosti). K pohovoru prizvú aj člena vedenia školy.

5. Po písomnom uzavretí celého prípadu, zvážení návrhov na opatrenia, vyjadrení agresora a obeť, rodičov, resp. zákonných zástupcov týchto žiakov riaditeľ školy rozhodne o ďalšom postupe v súlade so školským poriadkom školy, pracovným poriadkom školy, resp. zákonom č. 300/2005 Z. z. - Trestný zákon a zákonom č. 372/1990 Z. z. – Zákon SR o priestupkoch.

6. Nakoľko šikanovanie je závažným negatívnym spoločenským javom, celý prípad vyšetrenia šikanovania sa bude realizovať pri zachovaní dôvernosti až do vyriešenia daného prípadu. Týmto postupom nie je dotknutá informačná povinnosť školy.

7. V prípade, že tento negatívny jav zistí žiak školy, je povinný okamžite o tejto skutočnosti informovať svojho triedneho učiteľa alebo školského psychológa, prípadne člena vedenia školy.

Čl. XI Postup pri podozrení zo zneužívania návykových látok

Tabakové výrobky - konzumácia v škole

1. odobratie a zaistenie výrobku
2. spísanie záznamu s vyjadrením žiaka
3. oznámenie rodičom - komunikácia s nimi
4. výchovné opatrenie v súlade s VPŠ
5. oboznámenie ostatných pedagógov, žiakov v kolektíve

Alkohol - konzumácia v škole

1. odobratie a zaistenie výrobku
2. pri ohrození zdravia, života škola zabezpečí potrebnú pomoc a volá lekársku pomoc,
3. ak nehrozí akútne nebezpečenstvo, spísanie záznamu s vyjadrením žiaka,
4. vyrozumenie zákonného zástupcu a ten si žiaka vyzdvihne,
5. komunikácia s rodičom
6. výchovné opatrenie v súlade s VPŠ
7. oboznámenie ostatných pedagógov, žiakov v kolektíve
8. kontaktovať odbor sociálnych vecí príslušného úradu pri opakovaní sa situácie a v závažných prípadoch

Alkohol - nález v škole

1. odobratie a zaistenie výrobku
2. okamžite informovať vedenie školy
3. spísanie záznamu s vyjadrením žiaka, ak bol nájdený u neho oznámenie rodičom, komunikácia s nimi
4. výchovné opatrenie v súlade s VPS
5. oboznámenie ostatných pedagógov, žiakov v kolektíve

Omamné a psychotropné látky - konzumácia v škole

1. odobratie a zaistenie výrobku
2. pri ohrození zdravia, života škola zabezpečí potrebnú pomoc a volá lekársku pomoc
3. ak nehrozí akútne nebezpečenstvo, spísanie záznamu s vyjadrením žiaka
4. vyrozumenie zákonného zástupcu a ten si žiaka vyzdvihne
5. komunikácia s rodičom
6. výchovné opatrenie v súlade s VPS
7. oboznámenie ostatných pedagógov, žiakov v kolektíve

8. odbor sociálnych vecí príslušného úradu pri opakovaní sa situácie a v závažných prípadoch - oznamovacia povinnosť orgánom sociálno - právnej ochrany dieťaťa, PZ Omamné a psychotropné látky - distribúcia

1. pri podozrení na distribúciu musí škola vždy informovať PZ SR

Omamné a psychotropné látky - nález

1. odobratie a zaistenie látky

2. netestujeme chemické zloženie

3. spísanie záznamu

4. ak bola látka nájdená u žiaka, ten sa k tomu písomne vyjadrí

5. za prítomnosti svedka je látka vložená do obálky, zapíše sa dátum, čas a miesto nálezu, obálka sa zapečatí (prelepiť s pečiatkou školy) a uschová sa

6. škola vyrozumie PZ SR, tá latku identifikuje a zaistí

Čl. XII Činnosť v rámci preventívnych opatrení

1. Základným preventívnym opatrením školy je osvojiť si základný princíp „Sme škola, kde sa šikanovanie netoleruje v žiadnych podobách!“

2. S podstatou, formami a nebezpečnými dôsledkami šikanovania ako antisociálneho správania jednotlivcov i skupín sa oboznámi všetci žiaci, zamestnanci školy a rodičovská verejnosť. Pre žiakov, pedagogických zamestnancov i rodičov je potrebné vedieť, že tieto formy správania nie sú neškodným humorom a zábavou. Musia sa oboznámiť predovšetkým s negatívnymi dôsledkami šikanovania, a to tak pre jeho obeť, ako i pre agresorov. Za zvlášť nebezpečné je potrebné považovať tendenciu podceňovať počiatkové prejavy šikanovania.

3. Počas všetkých vyučovacích hodín, počas činnosti v školskom klube detí, počas mimoškolských aktivít, záujmovej činnosti učiteľ žiakov prijímať všeobecné hodnoty spoločnosti, identifikovať sa s nimi a konať v ich duchu v každodennom živote.

4. Riaditeľ školy umožní ďalšie vzdelávanie v tomto smere podľa akreditovaných programov výchovnému poradcovi, koordinátorovi prevencie, školskému psychológovi a ďalším pedagogických i zamestnancom.

5. V rámci účinnej prevencie šikanovania stratégie je dôležité najmä:

a) vytvárať pozitívnu klímu v škole

b) v úzkej spolupráci medzi žiakmi, zamestnancami školy, rodičmi oznamovať aj zárodky šikanovania (pri zachovaní dôvernosti takýchto oznámení)

6. Vieť písomné záznamy o riešení konkrétnych prípadov šikanovania.

7. V súlade s pracovným poriadkom vykonávať zvýšený dozor cez prestávky, pred začiatkom vyučovania, po jeho skončení i v čase mimo vyučovania žiakov, a to najmä v priestoroch, kde k šikanovaniu už došlo alebo by k nemu mohlo dochádzať.

8. Oboznámiť pedagogických zamestnancov so systémom školy pre oznamovanie a vyšetrovanie šikanovania.

9. Informovať pedagogických zamestnancov, žiakov, aj rodičov o tom, čo robiť v prípade, keď sa dozvedia o šikanovaní (umiestniť na prístupné miesto kontakty a telefónne číslo na inštitúcie, ktoré sa problematikou šikanovania zaoberajú).

10. Spolupracovať s odborníkmi z CPPPaP resp. ďalšími odbornými pracoviskami poradenských a preventívnych služieb v regióne

Navrhované opatrenia školy v rámci prevencie sociálno- patologických javov (SPJ)

- a) zvyšovanie odbornej úrovne pedagógov v oblasti prevencie SPJ
- b) pravidelné oboznamovanie žiakov s vnútorným poriadkom školy
- c) dodržiavanie pravidiel - výklad, kontrola zo strany pedagógov, ale aj žiakov
- d) pri porušovaní pravidiel - postihnutie vinníka
- e) zvyšovanie spolupráce medzi triednym učiteľom a triedou, triednym učiteľom a rodičmi
- f) využívať stále viac akcie „žiaci pre žiakov“ - peer programy
- g) podpora zdravotnej, osobnostnej a sociálnej výchovy
- h) systematická preventívna činnosť (prednášky, besedy, predstavenia...), podpora zdravého životného štýlu
- i) využívať preventívne programy

Čl. XIII Metódy riešenia šikanovania

1. Pre vyšetrenie šikanovania sa využije nasledovná stratégia:

Riaditeľ školy alebo ním poverená osoba zostavuje tím zamestnancov školy, ktorý navrhuje a zabezpečuje odborný postup pri riešení šikanovania. Riaditeľ školy alebo ním poverená osoba pri zisťovaní a preverovaní šikanovania najmä :

- a) zabezpečí bezodkladnú pomoc obetiam a ochranu obetí
- b) zabezpečí dozor v triede, kde sa preveruje šikanovanie
- c) vykonáva opatrenia na zabránenie novej krivej výpovede agresora jeho izoláciou počas preverovania šikanovania
- d) preveruje šikanovanie bezodkladne v čase, keď agresor nie je ešte dohodnutý na spoločnej výpovedi s obeťou, svedkami alebo inými osobami, ktoré na šikanovanie upozornili
- e) zabezpečí, aby obeť nebola konfrontovaná s agresorom
- f) zabezpečí zistenie vhodných svedkov a uskutočnenie individuálnych rozhovorov alebo konfrontačných rozhovorov so svedkami
- g) uchováva dôkazy pri podozrení na kyberšikanovanie v spolupráci s koordinátorom informatizácie alebo externým expertom
- h) kontaktuje vo vzťahu k obeť, agresorovi a svedkovi šikanovania
  1. zákonných zástupcov
  2. osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa
  3. zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu
  4. zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v ktorom je žiak umiestnený,
- i) kontaktuje miestne príslušné centrum
- j) zabezpečí použitie anonymnej dotazníkovej metódy
- k) vedie písomné záznamy o riešení jednotlivých prípadov šikanovania
- l) zabezpečí pri rozhovoroch prítomnosť najmenej dvoch pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov
- m) ohlasuje príslušným útvarom Policajného zboru podozrenie na spáchanie priestupku alebo trestného činu

2. Pri výskyte skupinového násillia voči obeť sa zachová nasledovný postup:

- a) okamžitá pomoc obeť

- b) dohoda riaditeľa školy s pedagogickými zamestnancami na postupe vyšetrovania
- c) zabránenie nožnej krivej výpovede agresorov, ich izolácia bez možnosti dohodnúť sa na spoločnej výpovedi
- d) pokračujúca pomoc a podpora obeť
- e) v prípade potreby nahlásenie prípadu polícii
- f) kontaktovanie rodičov alebo zákonných zástupcov
- g) kontaktovanie PPP a CVPP, DC a pod.

Čl. XIV Opatrenia na riešenie situácie

1. Opatrenia pre obeť:

- a) odporučiť rodičom obeť vyhľadať individuálnu odbornú starostlivosť CVPP, PPP
- b) zorganizovať skupinový intervenčný program riaditeľom školy v spolupráci so školským psychológom
- c) informovanie a poradenstvo pre rodičov obeť

2. Opatrenia pre agresorov:

- a) odporúčenie rodičom agresorov vyhľadať odbornú starostlivosť CVPP, PPP
- b) zníženie známky zo správania
- c) výchovné opatrenia – napomenutie a pokarhanie triednym učiteľom, pokarhanie riaditeľom školy
- d) oznámenie príslušnému Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny – sociálno-právna ochrana detí za účelom využitia nutných výchovných opatrení v prospech maloletého v zmysle zákona č.195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci, v znení neskorších predpisov
- e) oznámenie príslušnému útvaru Policajného zboru SR, ak došlo k prípadu šikanovania
- f) oznámenie príslušnému útvaru Policajného zboru SR na podozrenie, že bol spáchaný trestný čin
- g) odporúčanie rodičom umiestniť žiaka na dobrovoľný diagnostický pobyt do miestne príslušného DC, prípadne do liečebno-výchovného sanatória

Čl. XV Spolupráca školy s rodičmi žiakov

Pri podozrení na šikanovanie žiaka je potrebná spolupráca vedenia školy, koordinátora prevencie, školského psychológa, prípadne výchovného poradcu a ďalších pedagogických zamestnancov tak s rodinou obeť, ako aj s rodinou agresora. Nedá sa však predpokladať, že rodičia budú vždy hodnotiť situáciu objektívne, preto sa odporúča upozorniť ich na to, aby si všimli možné príznaky šikanovania a ponúknuť im pomoc. Pri pohovore s rodičmi majú dbať pedagogickí zamestnanci na taktný prístup a najmä na zachovanie dôvernosti informácií.

1. Pri podozrení na šikanovanie žiaka sú koordinátor prevencie drogových závislostí a sociálno-patologických javov, výchovný poradca, ale hlavne triedni učitelia povinní upozorniť rodičov žiakov:

- a) aby si všimli možné príznaky šikanovania a
- b) súčasne im ponúknuť pomoc

Táto povinnosť platí tak pre rodinu obeť ako aj pre rodinu agresora.

2. Pri pohovore s rodičmi sú učitelia povinní dbať na taktný prístup a najmä zachovanie dôvernosti informácií.

3. Spoluprácu pri danej problematike so špecializovanými inštitúciami za školu zabezpečuje

výchovný poradca a koordinátor prevencie drogových závislostí a sociálno-patologických javov.

4. Pri podozrení, že šikanovanie naplnilo skutkovú podstatu priestupku alebo trestného činu, je riaditeľ školy povinný oznámiť túto skutočnosť príslušnému útvaru PZ SR.

5. Riaditeľ školy je povinný bez zbytočného odkladu oznámiť orgánu sociálno-právnej ochrany skutočnosti, ktoré ohrozujú žiaka, alebo že žiak spáchal trestný čin, prípadne opakovane páchal priestupky.

Čl. XVI Účinnosť

Tento vnútorý predpis nadobúda účinnosť dňom 15.09.2019.

Čl. XVII Uloženie vnútorného predpisu

Tento vnútorý predpis bude trvalo uložený u riaditeľa školy, v zborovni pedagogických pracovníkov SŠ a na webovom sídle školy. Je prístupný všetkým zamestnancom.

V Prešove, 28.08.2019

Ing. Igor Andrejčák, MBA
riaditeľ školy

Zoznam príloh:

Príloha č. 1: Zápis z vyšetrenia problému šikanovania

Príloha č. 2: Zápis z pohovoru rodičov agresora a obeti šikanovania

Príloha č. 1

Zápis z vyšetrenia problému šikanovania

Dátum: .....

Meno a priezvisko agresora ..... Trieda .....

Triedny učiteľ .....

Popis skutočnosti - vyjadrenie agresora:

Meno a priezvisko obeť: ..... Trieda .....

Triedny učiteľ .....

Popis skutočnosti- vyjadrenie obeť:

Návrh opatrení na riešenie:

Problém šikanovania vyšetroval .....

Zamestnanec, ktorý skutočnosť oznámil .....

Školský psychológ .....

Podpisy prítomných:

Príloha č. 2

Zápis z pohovoru rodičov agresora a obeť šikanovania

Dátum .....

Meno a priezvisko rodiča (zákonného zástupcu) agresora .....

Meno a priezvisko agresora .....

Bydlisko .....

Triedny učiteľ .....

Meno a priezvisko rodiča (zákonného zástupcu) obeť .....

Meno a priezvisko obeť.....

Bydlisko .....

Triedny učiteľ .....

Popis skutočnosti:

Návrh opatrení na riešenie:

Problém šikanovania vyšetroval .....

Riaditeľ školy .....

Školský psychológ .....

Podpisy prítomných: